

Ingenyfüzet: „A kapásnövények termesztése és jelentősége.”

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báhory-utca 24. szám.
(„Falú” Országos Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1932.

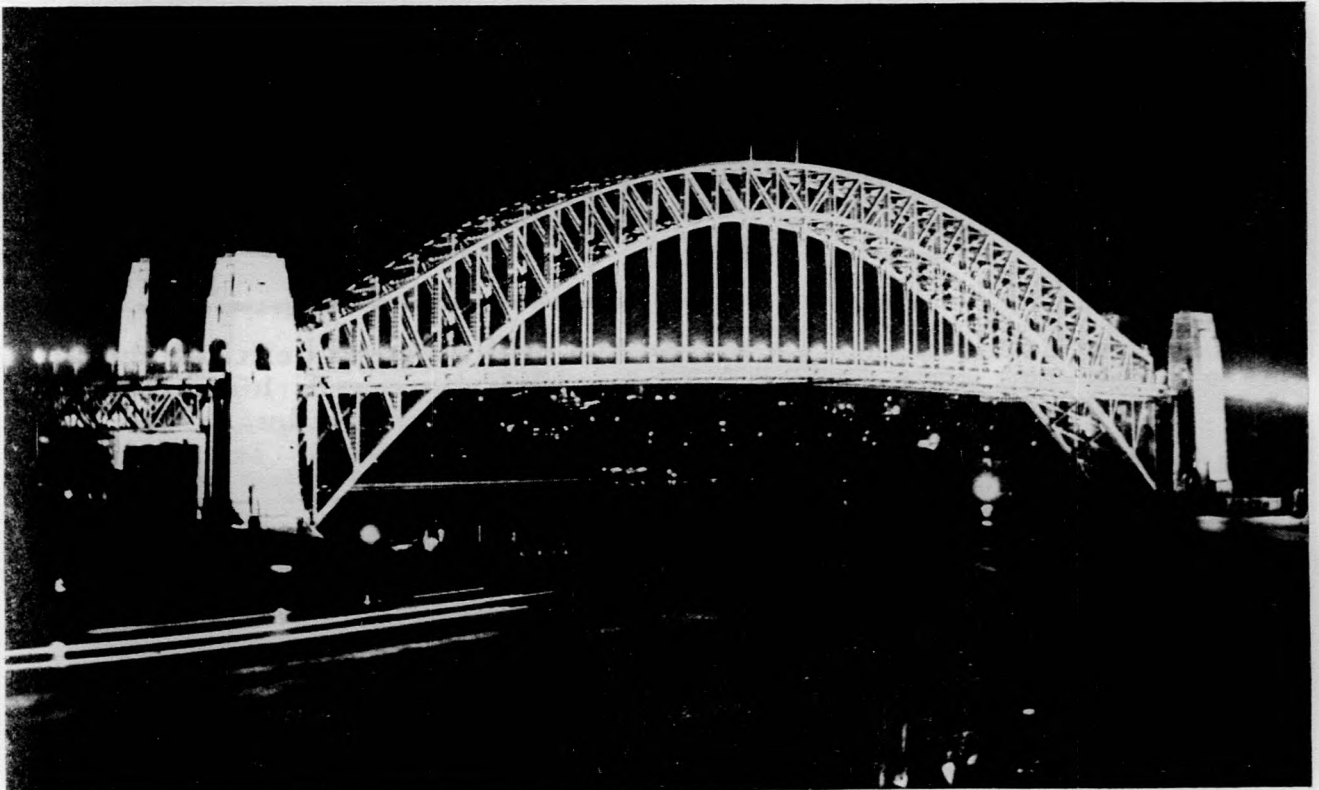
XIII. évfolyam, 18. szám.

Vasárnap, május 1.

A román földfejtésrendezési törvény.

A román hivatalos lap folyó évi április hó 16-án megjelent számában látott napvilágot az a törvény, amelyet a bukaresti parlament alkotott abból a célból, hogy *megmentsse az eladósodott gazdákat a pusztulástól.* Ezt a törvényt főbb vonásaiban, *Krüger Jenő dr.-nak az Erdélyi Lapok-ban* megjelent közleménye alapján, az alábbiakban ismertetjük meg a *Vasárnap* olvasóival, megjegyezvén, hogy ez az ismertetés főleg Erdélyre és a többi, volt magyarországi területre vonatkozó törvényes rendelkezéseket foglalja magában.

A törvény csak olyan román állampolgároknak nyújt segítséget, akik falusi birtoknak, vagy bár városban fekvő, de földművelésre szolgáló területek tulajdonosai. Ezeknek akár bankokkal és hitelintézetekkel, akár magánosokkal szemben fennálló tartozásai a *szóbanforgó törvény rendelkezései alá esnek.* A törvény tárgyalása alkalmával a parlamentben elhangzott és a törvény alkalmazásánál törvényerejű miniszteri magyarázat értelmében ezek a rendelkezések olyan tejtermelőkre és állattenyésztőkre is kiterjednek, akiknek földjük nincs. Ügyvédek,

A nagyvárosok éjszakai pompája.

Képlink *Sydney* ausztráliai nagy város kikötőhidját ábrázolja, teljes éjjeli megvilágításban. Természetesen, ez a világítás nemcsak elragadóan szép képet nyújt, hanem a híd alatt elfutó hajók irányítására is szolgál.

orvosok, tanárok, akiknek esetleg néhány hold földjük vagy szőlőjük van, de maguk nem foglalkoznak hivatás-szerűen földműveléssel, nem esnek a földteherrendezés alá. A lelkészek, tanítók azonban, akiket már a régebbi agrártörvény is földművelőnek tekintett, igénybe vehetik a teherrendezést, vagy ahogy ezt a törvény kifejezi: a *konverziót*. A földbérlok, akiknek saját birtokuk nincs, nem esnek a törvény hatálya alá. Bérbeadott földeknél csak akkor alkalmazható a konverzió, ha nem a tulajdonos maga, hanem törvényes képviselője adta bérbe a földet (például kiskorúaknál), vagy ha a kölcsön felvétele korábban történt, mint a bérbeadás. Akinek csak falusi háza és mellette fekvő kertje van, egyéb földje azonban nincs, szintén a törvény kedvezménye alá esik.

A törvény eltörli az adósságok felét.

Azoknál a földművelőknél, akiknek földbirtoka nem haladja meg a husz katasztrális holdat és akiknél ez a föld összes vagyonuknak legalább 30 százalékát teszi, a törvény kihirdetésének pillanatától kezdve már törölve van adósságaiknak fele része. A megmaradó fele adósságot 30 év alatt évi 4 százalékos kamattal tartoznak kifizetni. Jogában áll az adósnak nagyobb részletekben, vagy akár egyszerre is kifizetni a tartozást, de a hitelező sem magasabb kamatot, sem nagyobb törlesztést nem követelhet.

Az évenként fizetendő összeg nem egyforma, hanem folytonosan csökken. Minden évben le kell törleszteni a tőkéből, kamatból és perköltségből összesített jelenlegi alaptartozásnak egyharmcad részét és ki kell fizetni a még fennálló és le nem törlesztett tartozás 4 százalékát. Ha például valakinek összesen 6000 lei tartozása van (egy leu 3.46—3.56 fillér), a törvény értelmében ez az adósság 3000 leire csökken, melyből az első évben köteles 100 lei törlesztést és 120 lei kamatot fizetni. A második évben ugyancsak 100 lei tőketörlesztésen kívül már csak 2900 lei után fizet 4 százalékos kamatot, a harmadik évben 2800 után és így tovább.

Ha a kisbirtokos, földműves tartozása földvételeből származik, akkor esetleg még nagyobb engedményre tarthat számot. Ha ugyanis a leszállítás még mindig magasabb lenne, mint a hasonló földek 1931. évi középára, akkor csak a föld értékének megfelelő kisebb összeget tartozik fizetni 30 év alatt, 4 százalék kamattal.

A 10—20 katasztrális holddal rendelkező földbirtokosok, továbbá az 1—20 holdnyi, üvegházzal, hajtatóval rendelkező virág- és konyhakertészek tartozása csak 25 százalékkal csökken, ha a hitelező valamely hitelszövetkezet, vagy olyan pénzüintézet, mely a reábizott pénz 70 százalékát földhitekre adta ki, nem szedett 18 százaléknál magasabb kamatot és jutalékot, továbbá takarékbetétjeinek 50 százaléka földművesektől, iskolai, egyházi és más közintézményektől származik.

A hitelező mindig csak a régi kamatot és törlesztési részletet hajthatja be. A fizetés magánál a hitelezőnél történik, de a behajtást az állam végzi az adóhivatalok útján, éppen úgy járván el, mint az adóvégrehajtasznál. *Csakis az ingatlan jövedelmét lehet lefoglalni, de ha valaki három évi részletet elmarad, akkor a hitelező magát az ingatlant is elárvereztetheti, kivéve, ha az adós igazolja, hogy elemi csapás miatt maradt hátrulékban.*

Akinek az adósságát konvertálták, köteles földjét a földművelésügyi minisztérium által előírt szabályok szerint művelni, azonban a törvény nem ír elő semmi büntetést azok ellen, akik a szabályokat be nem tartanák.

Ha valakinek nincs több adóssága, mint *holdanként 300 lei (körülbelül 10 pengő)* szövetkezeti adósság, vagy *150 lei (körülbelül 5 pengő) másféle adósság*, nem veheti igénybe a konverziót.

Akik a földreform során kaptak földet, azok akkor is élvezik a földteherrendezést, ha tulajdonjoguk még nincs bekebelezve, de jogerősen birtokba vannak helyezve,

még abban az esetben is, ha a kapott földjük több mint 20 katasztrális hold.

Ha a hitelező nem jelenti be követelését, többé nem hajthatja be.

A törvényhozás tekintettel volt arra, hogy a földművesek egy része irástudatlan és ilyen dolgokban járatlan, ezért a hitelezők kötelességévé teszi azoknak a követeléseiknek bejelentését, amelyek a törvény erejénél fogva konverzió alá esnek. E kötelezettség elmulasztása azzal a súlyos következménnyel jár, hogy a hitelező követelését többé nem hajthatja be ebben a törvényben megjelölt ingatlanokból, sem annak jövedelméből, sem élő és holt felszereléséből. A hitelező köteles azt is kimutatni és bizonyítani, hogy az adós vagyonának legalább 30 százalékát földbirtok képezi. A be nem jelentett követelés tehát az adós jelenlegi ingatlanából nem hajtható be. Ha később az adós más ingatlant szerez, abból a hitelező behajthatja, de a miniszter parlamenti magyarázata szerint az 50 százalékos leszállítás ekkor is alkalmazható.

A bejelentés megtételére a törvény három hónapi határidőt szab meg a törvény kihirdetésétől számítva. Az adós is jogosult három hónap alatt a bejelentés beadására, de erre nincs kötelezve.

Nagyon érdekes intézkedést tartalmaz a törvény *hetedik szakasza*. Ha ugyanis valamelyik eladósodott birtokosnak több földje van 20 katasztrális holdnál, módot nyújt a törvény arra, hogy *lecsökkentsen vagyonát 20 holdig és erre ugyanazon kedvezményt vegye igénybe, mint a husz holdas birtokosok*. Ez a következőképpen történik: Az adós a törvény kihirdetésétől számítva két hónap alatt bejelenti a járásbírósnak, hogy birtokából 20 holdra igénybe akarja venni a konverziót, a többi birtokát pedig a hitelezők részére a közönséges jog szerint kielégítés céljából átengedi. A bíró az adós kérvénye alapján meghallgatja a hitelezőket és megállapítja, hogy az adós összetartozásából mennyi esik a megtartandó 20 holdra, továbbá megállapítja, hogy melyik birtokrész képezze lehetőleg egy tagban azt a husz holdat, melybe bele fog esni az adós háza és a beltelke is.

Az eddigiekben 20 holdas kisbirtokosokról volt szó, akiknél a törvény az adós külön kérelme nélkül hivatalból jár el, sőt a hitelezők kötelességévé teszi, hogy adóssainak teherrendezésében közreműködjenek. A közép- és nagybirtokosokon is segít a törvény, *de itt már az adósnak kell saját érdekében eljárnia.*

A törvény idevágó rendelkezéseit jövő heti számunkban ismertetjük.

Kerék Mihály.

12.8 millió pengő deficitet mutat fel az első évnegyed külkereskedelmi forgalma.

Az idén — mint ismeretes — deficitessé vált a külkereskedelmi forgalom egyenlege. Ennek elsősorban az az oka, hogy minden erőfeszítésünk ellenére sem vagyunk képesek kivitelünket megfelelően növelni, mert az összes számbajövő országok igyekeznek elzárni piacukat kiviteli festetegeink elől és amit mégis kiviszünk, az a mezőgazdasági cikkek árhanyatlása folytán, csak a legkedvezőtlenebb feltételek mellett bír értékesülni. Így aztán az első negyedév (jan., február és március) külkereskedelmi forgalma 85 millió pengő értékű behozattal és 72.2 millió pengő értékű kivittel zárult, vagyis 12.8 millió pengő deficit mutatkozik. Tavaly ugyanebben az időszokban a behozatalunk még 149.2 milliót, kivitelünk pedig 130.4 millió pengőt tett, vagyis akkor a behozatali többlet 12.5 millió pengő volt. Amíg tehát a forgalom kiterjedése az egész vonalon a tavalyinak körülbelül a felére suílyedett, addig a deficit változatlan maradt.

A márciusi forgalom mérlege a következő: 31.1 millió pengő értékű behozatal és 25.1 millió pengő értékű kivitel. Tavalyhoz képest a márciusi forgalomban a behozatal értéke 24.3, a kivitel pedig 24.8 millió pengővel csökkent.

A kunszentmiklósi raffia- és gyékényszövés úttörői között.

A régi „úri kaszinó“ ma Halmay Etel leányseregének műhelye. — 120 leány készíti a kitünő minőségű papucsokat, táskákat és szőnyeget.

Kunszentmiklós, április hó.

Lassankint elvisz mindent a víz. Még az ég is ellenünk esküdött. A nehéz, végnélküli tél után most az eső zudult reánk.

— Nézze csak, uram, hogy zug, bömböl, szinte ordít ez a csatorna. Partjai feszülnek a sárgás, piszkos víz nyomása alatt. — Igy beszélgetünk a kunszentmiklósi uton.

Hideg, őszi idő. Ólmos, nehéz fellegek lógnak az ég alján. Valahonnan az északi részek vidékéről szakadtak le. A föld néma, halott. Sárgás, fakult vetések dideregnek. A vadvízek mocsári gólyahír nélkül szomorkodnak. A faluvégi szélmalom is áll. Nem forog a vitorlája. Kipányválták. Mintha várná a jobb időket. A megakadt magyar élet jelképe.

A régi kun városháza előtt javában áll a piac. Azaz csak állna. Sok a szemlélő, kevés a vevő.

— Nincs pénz, uram. Ez az, amiből ma a legkevesebb van nálunk — mondogatják barátaink. Megszólítom a gazdákat. Rövidesen felelnek.

— Mit csinálnak?

— Tarisznyázzuk az időt és várjuk, mikor kipattan a nap; mert akkor már huz kifelé bennünket a föld. Ha pedig beborul az idő, — mint most — akkor megint ülhetünk.

A piactéren átvágunk. Markó Jenő főszolgabíró, Gyenes István dr. solgabíró és a leventefőoktató társaságában megyünk Halmay Etel műhelyébe, ahol kattognak a szövőszekek, perdül az orsó, huzódik a finom gyékény és raffia szőnyeg, — a kunszentmiklósi különlegesség — amely felveszi a versenyt a híres japán gyékény- és raffia-szőnyeggel. Fialat leányok kipirulva dolgoznak a szövőszekeken, ahol a magyar hozzáértés a raffiaszőnyeg titkát már megfejtette.

Ahol évente 100.000 „tutyit“ és nagytömegű raffiaszőnyeget készíthetnének.

Kunszentmiklós, Kaszinó-utca 4. Alacsony, kertes, földszintes ház. Nemrég *uri kaszinó* volt. Ma a *Kunszentmiklósi Népművelési Egyesület* gyékényfonó műhelye. Vezére: Halmay Etel, egy kedves, fiatal urileány, aki kint tartó, megalkuvást nem ismerő lélekkel küzd a magyar háziipar fellendüléséért.

Belépünk. A nagyteremben négy, hatalmas szövőszekek.

A Szécsényi Földműves Ifjúsági Egyesület műkedvelői a „Mit susog a fehér akác“ című operett szerepeiben.

(Vadász, szécsényi fényképész felvétele.)

Külön gyékény- és raffiaszővére készítették. Körülöttük egész sereg fiatal leány sűrög-forog. Égnek a munka látától és a dicsőségtől, hogy *ők az első úttörői a hazai raffia- és gyékényszövésnek*. Szanaszét a szobában raffia-gombolyagok, az egyik sarokban a kész futószőnyegek. Szépek, finomak, kitünőek.

— Ugy kezdtük el a dolgot, — meséli Halmay Etel — hogy ezelőtt négy évvel *Kocsán Károly* tanító gyékényfonó tanfolyamot rendezett. Apró papucsokat, táskákat, piaci szatyrokat csináltunk. Lassankint háziipar lett belőle. Leányaink télen szívesen dolgoztak. Évente tízezer párt vittek el az ügynökök. De százazreket is tudnánk csinálni — folytatja a fiatal urileány — és öt-hatszáz ember is foglalkozhatna vele. A raffiát vesszük, míg a gyékény itt termett a szentmiklósi határban. Mióta azonban megásták a *Dunavölgyi-csatornát*, azóta megölték a gyékényt. Most *Kerekegyháza*ról szerezzük be. A papucson kívül piaci táskákat is készítünk. Ma 120 leányka foglalkozik vele. Én veszem fel a rendelést és kiadom. Télen a házaknál szorgos kezek alakítják a raffiát, hogy fürdőpapucs legyen belőle. Nem gyártunk léleknélküli tömegárut. Eredeti himpora van munkánknak és féltő gonddal vigyázunk rá, hogy ki ne élje magát, hanem mindig művészi legyen. És ez sikerült is.

Az egész város népe megélhetne a raffiaszőnyegszövésből.

Halmay Etel első kísérletei pompásan beváltak, úgy-hogy a kereskedelmi minisztériumban *Bezko Sándor* háziipari felügyelő is észrevette a szentmiklósi raffia nagy sikerét. Pedig kézzel csak négy nap alatt tudtak összeállítani egy kisméretű szőnyeget. Megszerkesztették tehát az első raffia szövőszekeket, amely naponta *husz szőnyeget is megcsinál*. Az első szövőszekek az ősszel jött. Futó- és fürdőszobai szőnyeget szőttek rajta. Maga a szőnyeg japán raffia, helybeli gyékény- és kenderfonalból van összetéve, mely tartja a raffiát. A munka üzleti részét *Göbel* utódja, az *Osváth-cég* bonyolítja le. Ő hozza forgalomba az árut. Ma négy szövőszekeken dolgoznak.

A szövéshez két leány kell. Egyik szó, a másik felzedi, fűzi és felhajtja. A tervezés Halmay Etel kezében van. Ő hajtja fel a szövőszekekre a raffiát is, hogy a munka jól kijöjjön. Eleinte csak egyszínű raffiával dolgoztak. Ujabbban *anilin* festékekkel festik. És a szin olyan erős, hogy a víz nem viszi le. A festéket maguk főzik egy katlanban, amelybe belemártják a raffiát.

A szőnyeg izléses, kitünő, nagyszerűen beválik futószőnyegnek, rolettának, falvédőnek, autó- és fürdőszobaszőnyegnek. Kórházak, szanatóriumok, klinikák, iskolák használhatják. A szentmiklósi raffia- és gyékényszőnyeggel ki lehetne szorítani a japán gyékényt, a pompás fürdőpapucsokkal pedig egyrészt a hazai, másrészt a külföldi fürdőket is elláthatnánk.

Legutóbb *Kenéz Béla* kereskedelmi miniszter is kijelentette, hogy hatékonyan igyekszik segíteni népművészeti és kenyérkereseti szempontból is háziiparunkat. Ebben az ígértben biznak Halmay Etel és szorgos leányserege, akik tapasztalataikat saját nyomoruságukon szerezték meg . . .

— A falun máma valamit csinálni — művészet. Tehetetlenségünk miatt nem tehetjük meg, amit szeretnénk. Eppen azért várjuk a biztató szó után a tetteket, amelyek nyomán sok száz dolgos, munkás kéz keresheti meg kenyérét — beszél *Halmay Etel*. — Ezt a munkát felkarolni, szeretni és dicsérni kell!

Szekeres László

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház április hó 18-iki, hétfői ülésén elfogadták azt az indítványt, mely nyolcórás ülések tartására vonatkozik. Ezután áttértek a Dréhr Imre mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló mentelmi bizottsági jelentés tárgyalására. Váry Albert előadó ismertette a jelentést és azt indítványozta, hogy a Ház függessze fel Dréhr Imre mentelmi jogát. Többek felszólalása után a Ház az indítványt elfogadta.

Ezután elfogadták a magyar-francia kereskedelmi egyezmény beicikkelyezéséről szóló javaslatot, majd áttértek a felhatalmazási törvényjavaslat tárgyalására, mely a kormány kivételes hatalmát egy esztendővel meghosszabbítja. A vita során Eckhardt Tibor a független kiszagdapárt nevében elutasította a javaslatot. Wolff Károly, a keresztény gazdasági és szociális párt nevében megszavazta a javaslatot. Több indítványt terjesztett elő a 33-as országos bizottság átszervezéséről és arról, hogy a bizottság valamely rendeletnek letárgyalása céljából az országgyűlés mindkét házát összehívassa. Somssich Antal gróf az árak leszállítását és a kamat további csökkentését kívánta. A javaslatot nem fogadta el.

Az április hó 19-iki, keddi ülésen folytatták a felhatalmazási törvényjavaslat tárgyalását. Tomcsányi Vilmos Pál és Szilágyi Lajos elfogadta a javaslatot. Fenyő Miksa, a gyáripar képviselője, a javaslat ellen foglalt állást. Sürgette a külső és belső adósságok kérdésének megoldását, új birtokpolitika kezdeményezését és a választójogi reformot. Kasnya Béla ugyancsak elutasította a javaslatot és azt mondotta, hogy a társulatú adó terén adócsalások történnék. Tánudta az albertfalvai telekvásárlás kapcsán a bankokat; végül megállapította, hogy a Földhitelbank egy esomó kisémbert megkárosított.

Az április hó 20-iki, szerdai ülésen folytatták a felhatalmazási törvényjavaslat tárgyalását. Meskó Zoltán szerint a kormány jól tenné, ha a földalatti szervezkedést figyelgetné. Az Alföldön igen erős kommunistaszervezkedés folyik. Pallavicini György őrzőfő hangsúlyozta, hogy Károlyi Gyula gróf iránt bizalommal viseltetik, ezért a javaslatot elfogadja. Inkey Pál báró ezzel szemben elutasította a javaslatot, mert a törvényjavaslat súlyos alkotmányjogi aggodalmakat kelt benne. Farkas Tibor ugyancsak a javaslat ellen foglalt állást. Láng Lénárd és Musa István sem fogadták el a javaslatot.

Az interpellációk során Hegymegi Kiss Pál a Biharmegyében általa észlelt közigazgatási hatalmaskodásokat, Láng Lénárd pedig a termelési hitel folyósítása körül felmerült nehézségeket tette szóvá. Mindkét interpellációt kiadták az illetékes minisztereknek.

Az április hó 21-iki, csütörtöki ülésen. — a tizenkétórás ülések első napján — folytatták a felhatalmazási törvényjavaslat általános vitáját. Lázár Miklós azt hangsúlyozta, hogy az országban általános elszegényedés van. Friedrich István szerint a pénzügyminiszter exozéja őszinte volt, a miniszterelnök személye pedig kedvezőbb légkört teremtett a parlamentben, mint amilyen a multban volt. A pengő vásárlóereje javult, de a pengő védelméért feláldozták az agrárteremtést. A javaslatot nem fogadta el.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter nyomban válaszolt Friedrich István beszédére és többek közt a következőket mondotta:

— Az ellenzéknek az a szerepe, hogy rongta a kormány hitelt, a kormánypárté az, hogy megvédi. De a nemzet hitelt rontani senkinek sem szabad. A pengőről hiába tréfaalkoznak. Nem féltem a pengő tekintélyét a külföld előtt. A pengő szilárdan áll. Ma a belföldön idegesek az emberek, sokat szenvednek s elkeseredettek. Sajnos, sok tekintetben nem tudunk rajtuk segíteni, amíg ez az áthidalandó helyzet tart. Két irányzat lehetséges a magánemberről, ha nehézségei vannak: vagy nekimegy

az életnek és újra kezd, hittel és önbizalommal, vagy pedig — öngyilkos lesz. A nemzet azonban nem lehet öngyilkos. Nem szabad olyan idegállapotba sem hozni, hogy elesiüggedjen. Ma a pengő a nemzet becsülete. Aki a közügyekkel akar foglalkozni, annak optimistának kell lennie és bíznia a feltámasztásban.

A pénzügyminiszter beszédét lelkesen megtapsolták.

Ulain Ferenc nem fogadta el a javaslatot és beszédét így fejezte be: „Károlyi Gyula miniszterelnök légy igazságos és hozd vissza a törvényt, jogot, igazságot!”

Hunyadi Ferenc gróf nem fogadta el a javaslatot. Klein Antal beszéde alatt a tanácskozásképeség megállapítására került sor, majd személyes éli, sértegető megjegyzések hangzottak el és percekig tomboló lármá viharzott át az üléstermen. Weltner Jakab beszéde után Sauerborn Károly szólt fel. (Beszéde alatt a független kiszagdapárti képviselők a folyosón elhatározták, hogy este tíz óra után házbizályvitát fognak kezdeni, egyszóval obstruálnak). Gál Jenő és Dinich Ödön beszéde után Sándor István szólt fel, majd Malasits Géza, a vita utolsó szónoka próbálta huzni az időt. Ezután napirendi vitára került a sor, melyben résztvettek a szociáldemokrata és független kiszagdapárti képviselők, majd a napirendi vitát személyes kérdésben történt felszólalások követték, végül is pontban éjféltkor Czettler Jenő alelnök bezárta a tizenégy óráig tartó ülést.

Az április hó 22-iki, pénteki ülésen folytatták a felhatalmazási törvényjavaslat vitáját. Szakács Andor az álláshalmozások ellen kelt ki és hivatkozott arra, hogy a Kormányzó Úr nem veszi fel teljes tiszteletdíját és József királyi herceg már hosszú idő óta nem veszi fel a tábornagyi fizetését. A közéleti szereplőknek követniük kell ezt a példát. Kun Béla heves támadást intézett a kartelek ellen. Hegymegi Kis Pál beszéde után Zsilinszky Endre került sorra, aki azonban néhány szó kiejtése után elájult. Az elnök az ülést felfüggesztette és csak akkor nyitotta meg újból, amikor Zsilinszky Endrét képviselőtársai kivezették a tereméből. Zsilinszky Endre egyébként néhány perc múlva magához tért.

A vita utolsó szónoka, Turchányi Egon nérszerinti szavazást kért, majd Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszolt a vita során elhangzottakra. A miniszterelnök utalt arra, hogy a gazdasági és a hitelélet rendje az egész világon bizonytalan. Éppen ezért szükséges, hogy a kormányának a felhatalmazási javaslat révén módja legyen, a viszonyokak megfelelően olyan gyors intézkedésekkel segíteni, melyeknek életbeléptetésére a hosszadalmas parlamenti eljárás nem alkalmas. Előfordulhat, amint a multban már előfordult, hogy olyan intézkedésekre lesz szükség, melyeket azonnal életbe kell léptetni. A parlamentben pedig egy-egy javaslat letárgyalása 3—5 hétig tart. A kormánynak különben nincs szándéka másképpen élni a felhatalmazási törvényjavaslatban kapott joggal, mint legszorosabban a körül-ményeknek megfelelően.

A miniszterelnök beszéde után az elnök elrendelte a nérszerinti szavazást, melynek eredménye szerint a javaslatot 93 szavazattal 45 ellenében általánosságban elfogadták. Ezután részleteiben is megszavazták a javaslatot és áttértek az ipar-testületek központjáról szóló javaslat tárgyalására. Csak néhány szónok vett részt a vitában, majd Kenéz Béla kereskedelemügyi miniszter válaszolt a vita során elhangzottakra és kijelentette, hogy a vidéki és fővárosi iparosság között a kisipari hitel terén mutatkozó aránytalanságot megkivánja szüntetni. A kormány egyébként az iparosság három baján: a tőkesszegénységen, a szervezkedési hiányon és a szakképzettség hiányán segíteni kíván.

A miniszter beszéde után a Ház általánosságban és részleteiben is elfogadta a javaslatot, majd áttértek a népjóléti miniszteri állás megszüntetésére vonatkozó javaslat tárgyalására. A vita befejezése után Károlyi Gyula gróf miniszterelnök szólt fel és kijelentette, hogy a javaslat benyújtására az általános takarékosági szempontok készítették a kormányt. A népjóléti minisztérium munkaköre más minisztériumokba kerül

! NE PRÓBÁLKOZZON!

42 év óta bebizonyosodott, hogy minden létező

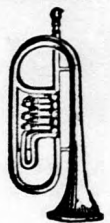
hangszert, gramofont, harmonikát

legjobban, legolcsóbban, legnagyobb választékban

Reményi Mihály

nagy magyar hangszertelepén, Budapeszt, VI/29, Király-utca 58—61. vásárolhat.

Kérjen árjegyzéket arról a hangszerről, amit kíván. Díjmentesen küldöm.

Hasznos tudni,

hogyan **Schmidthauer**
természetes **Igmándi**

késérővizéből félpohárral ele-
gendő, de sok esetben már
néhány evőkanállal is.

Utasítás minden palackhoz mellékelve!

Kapható mindenütt!

a nagyfontosságú intézmények további működése tehát bizto-
sítva van.

A miniszterelnök felszólalása után a javaslatot általános-
ságban és részleteiben megszavazták, majd az elmaradhatatlan
napirendi vita és személyes kérdésben való felszólalások után
az ülés éjjelkor véget ért.

A Ház április hó 23-án, szombaton és április hó 25-én, hétfőn
nem tartott ülést.

A költségvetés tárgyalása a különböző bizottságokban.

Míg a képviselőház plénuma 8, 12 sőt 16 órás üléseken a
felhatalmazási törvényjavaslatot tárgyalta, addig a képviselő-
ház különböző bizottságai az 1932—33. évi állami költségvetés
tárgyalásával foglalkoztak. Nincs terünk arra, hogy a tárgya-
lások anyagát részletesen ismertetjük, csupán a jelentősebb
mozzanatokról számolunk be. A belügyi tárca költségvetésének
tárgyalásánál Bethlen István gróf is felszólalt és arra kérte
a belügyminisztert, hogy éber figyelemmel kísérje a vidéki izga-
lások munkáját. A földművelésügyi tárca költségvetésénél Beth-
len István gróf annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy
a mezőgazdasági értékesítést pénzügyileg minél szélesebb körben
alá kell támasztani. A mai pénzügyi eszközöket ebben a tekint-
etben szűkreszabottaknak tartja. Azt hiszi, hogy ma, a forrongó
nemzetközi események idején, mi Olaszország és Németország
részéről olyan engedményeket kaphatunk, amelyekre a múltban
nem is számíthattunk.

Az agrárblokk ülése.

Az Egységspárt agrárblokkja az elmúlt héten, Ivády Béla
elnöklétével, ülést tartott, melyen Kenyeres János a dévaványai
vizszabályozó társulat mulasztását tette szóvá. Biedermann Imre
bárá a zöldhitelek részére a prioritás biztosítását sürgette.
Létay Ernő szükségesnek tartaná, hogy az agrártársadalom
érdekében szakítson a kormány bizonyos régi és ma már meg-
nem felelő gazdasági elvekkel. Szinyei-Merse Jenő azt sze-
retné, ha a Nemzeti Bank főtanácsában és a hitelügyi ta-
nácsban helyet foglaló agráriusok erősebben képviselnék az
agrárérdekeket. Herczegh Béla hangsúlyozta, hogy még a 9
és fél százalékos kamatot sem bírja meg a mezőgazdaság és
szükségesnek tartja, hogy a kamat további mérséklése érdeké-
ben az agrárblokk állást foglaljon. Csizmadia András a Föld-
teherrendező Bizottság működését ismerteti és szükségesnek
mondotta, hogy a pénzügyi kormányzat több pénzt bocsásson a
bizottság rendelkezésére. Lukács Béla a tiszai áradás ügyével
foglalkozik és kiemeli, hogy Borsod vármegye területén 50.000
kat. hold került víz alá és mintegy 80 ház dült össze. Kormány-
intézkedést kér, hogy a Párosult vidék mezőgazdái kölcsön-
vetőmaggal lássa el a földművelésügyi kormány s tegye lehetővé
a károsult kismembereknek lakásuk újraépítését. Kölcsön-takar-
mányt kér az állattartó gazdák részére. Vitéz Bobory György
a hevesmegyei károkról számolt be és sürgeti, hogy a jövő
kárak megelőzése érdekében a kormány már most tegyen intéz-
kedéseket a gátak megerősítésére. Fáy István a lókvitel kérdé-
sében előforduló sajnálatos körülményeket teszi szóvá.

Az elnöklő Ivády Béla a felszólalásokat összefoglalva, elő-
terjesztést tesz a kormánynak a kamat, zöldhittel és vetőmag-
hittel, továbbá a földteherrendezés és árvízkarok tárgyában elő-
terjesztett kérelmeket illetően, s javaslatára az agrárblokk kére-
lemmel fordul a kormányhoz, hogy a kereskedelmi szerződések
kötésénél vegye igénybe a szakkörök és érdekelték közremű-
ködését.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A szociáldemokraták óriási vereséget szenvedtek a német
választásokon. Németországban a poroszországi, bajorországi,
württembergi, anhalti és hamburgi tartományi képviselőválasz-
tások április hó 24-én zajlottak le. A választások általános
eredménye szerint a nemzeti szocialista-párt (Hitler-párt) rend-
kívüli győzelmet aratott, a hatalom átvételéhez szükséges ab-
szolut többséget azonban mégsem nyerte el.

A porosz országgyűlésen a mandátumok száma 422. Ebből
a nemzeti szocialisták 162 (a múlt országgyűlésen csak 7 man-
dátumuk volt!), a német nemzetiek 31, a szociáldemokraták
93 (a múltban 137 mandátummal rendelkeztek!), a né-
met néppárt 7, a centrum 67, az állampárt 2, a kom-
munisták 57, a német hannoveriek 1 és a keresztényszocialisták
2 mandátumot kaptak. Hitler pártja tehát mint a legerősebb
párt lesz képviselő a porosz országgyűlésen és az elnöki méltó-
ságra is igényt tarthat. A politikai helyzet azonban ugye alakul,
hogy mivel egy párt sincs többségben, csak koalíció útján
lehet kormányt alakítani. Az eddigi úgynevezett weimari koa-
lició (szociáldemokraták, centrum és állampárt) uralma azon-
ban megbukott.

Bajorországban a bajor néppárt maradt az élen, amely
eddig a centumpárttal együtt tartotta kezében a kormányt.
Kétségtelen, hogy a bajor néppárt és a szociáldemokraták koa-
liciója fogja átvenni a kormányt, amely a legelősebben áll
szemközt a nemzeti szocialistákkal. A Hitler-párt azonban itt
is az országgyűlés második legnagyobb pártja lett.

Württembergben nagy tért hódítottak a nemzeti szocia-
listák, mert mint a legerősebb párt vonulnak be az országgyű-
lésbe, de abszolút többséget egyetlen párt sem szerzett.

Anhaltban a jobboldali pártok 20, a baloldaliak 16 man-
dátumot kaptak, tehát a jobboldali pártok blokkja fog kor-
mányt alakítani az eddigi szocialista kormány helyett.

Hamburgban az eddigi kormánytöbbség (a szociáldemokra-
ták, a centrum és az állampárt koalíciója) 69 mandátummal
kormányon marad a jobboldali pártok 65 mandátumával szem-
ben.

A német tartományi képviselőválasztások tehát azt igazol-
ják, hogy az évtizedes szociáldemokrata uralomból kiábrándul-
tak a választópolgárok és boldogulásukat a nemzeti érzésű pár-
toktól várják.

Kép a Csontos Imre-gyászünnepeletről.

Csontos Imre volt karcagi országgyűlési képviselő halálának
egyesztendő évfordulója alkalmából április hó 17-én gyászün-
nepély volt Karcagon, melyen résztvett Mayer János ny. minisz-
ter, több országgyűlési képviselő, a karcagi hatóságok képvise-
lői, továbbá az elhunyt rokonai és tisztelői. Képünk azt a jele-
netet ábrázolja, amikor Berki Gyula országgyűlési képviselő
a kripta előtt emlékbeszédet mond, Berki Gyula mellett Mayer
János ny. miniszter áll.

A gyárak husz fillérrel mérsékeltek a cement-árakat.

Az *Árelemző Bizottság* elkészült a portlandcement-árak vizsgálataival és megállapította, hogy a cementgyárak jelenlegi és a közeljövőben várható igen csekélymértvű foglalkoztatása mellett ezek az árak nem túlzottak, sőt sok esetben a gyárak ezidőszerint előállítás költségeit sem fedezik. A hazai cement-árak megítélésénél figyelembe veendő, hogy a magyar cementek minősége nemcsak Európában, hanem a világon is a *legelső*. A magyar cementgyárak kivétel nélkül „nagyüzemi” különleges cementet gyártanak, melynek termelési költségei nagyobbak, de amely felhasználásban lényegesen gazdaságosabb. Az ilyen minőségű cementet külföldön 15—20 százalékkal drágább áron hozzák forgalomba, mint a közönséges cementet.

Az *Árelemző Bizottság* ennek ellenére felszólította a magyar cementgyárakat, hogy a súlyos gazdasági válságra való tekintettel mérsékeljék árakat. A cementgyárak hivatkoztak arra, hogy azonos okból már mult év március 15-én egyezben 10 fillérrel mérsékeltek árakat. Mindazonáltal az áraknak 20 fillérrel való újabb mérsékléséhez hozzájárultak. Ennek folytán a mázsánkénti ár minden fogyasztási helyen 20 fillérrel csökkent.

A magyar portlandcement ára vagonételben tehát Budapestén 100 kilogrammonként, zsákkal, *ab vagon most: 6.63 pengő*. Mult év március 15-én az ár 6.85 pengő volt s ekkor tíz fillérrel 6.75 pengőre csökkent. A tavaly október 1-én életbeléptetett vasuti fuvardíjemelést után az ár 6.83 pengő volt.

A magyar marha csak harmadáron értékesíthető Németországban.

A magyar-német kereskedelmi szerződés hosszú esztendő után végre megnyitotta a német vámhatárt a magyar élőállat-küldemények előtt is. Igaz, hogy kiviteli esélyünk csak annyiban javult, hogy bizonyos szerényebb kiviteli kontingenst kaptunk vágóállatból és sertésből. A kontingens kihasználási lehetőségét azonban meglehetősen gyengíti az a körülmény, hogy beviteli piacul a *drezdai vágóhidat* jelölték ki, amely piac a mai prima hizott marhák szempontjából nem eléggé felvevőképes. Számunkra és állatkivitelünk érdekében a *müncheni piac* megnyitása lenne fontos, az erre irányuló törekvésünk azonban egyelőre eredménytelen maradt. A szerződés alapján az első vágóállatszállítmány április 14-én került *Drezdába*. Nyomban értékesítésre került a küldemény, de ennek az értékesítésnek mérlege nagyon siralmas. A kiküldött 18 darab ökrörét ugyanis a magyar feladási nettó súly után számítva, *kilogrammonként csak 21.5 filléres árat lehetett elérni*. Ugyanezek az ökrök a bel-földi piacon kilogrammonként körülbelül 60 fillérbe kerülnek, vagyis az *élt exportár a bel-földi árak csak 36 százaléka volt*. Ez az első kísérlet világosan bizonyítja, hogy a német szerződésben biztosított vágóállatkiviteli lehetőség gyakorlati értéke körülbelül a *semmivel egyenlő és hogy csak attól várhatjuk exportesélyeink javulását, ha a müncheni piacra szállíthatnánk és ott marháinkat élő állapotban értékesíthetnénk*. Ilyen irányú tárgyalások egyébként folyamatban vannak.

A bortermelők tulajdonképeni ellenfele a szeszkartel.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete április hó 17-én folytatta XXVIII. évi rendes közgyűlését, Budapestén. *Kosinszky Viktor* elnök megnyitójá után *Baross Endre* dr. egyesületi igazgató megtartotta előadását: „*A magyar szőlő- és borgazdaság helye a nap alatt!*” címmel. Az igazgató rámutatott előadásában, hogy a ma fennálló legfőbb hátráltató körülmény a *borfogyasztási adó*, de nem kevésbé fontos a *szeszkerítés* dűlőre juttatása. A harmadik megoldásra váró kérdés: a *borkimérés engedélyezésének kiterjesztése*. Ebben a tekintetben már történtek kedvező kezdeményező lépések. A negyedik a *zöldhitel ügye*. A kormány ugyanis nem fogadta el a Szőlősgazdák Egyesületének tervezetét, de remény van a kérdés kedvező elintézésére.

Ezután *Waldbott Kelemen* báró alelnök hangoztatta, hogy a szőlősgazdáknak meg kell mozgatniok e létet jelentő kérdések érdekében a rendelkezésükre álló alkotmányos erőket. A borfogyasztási adót a községi háztartások kapják. *De kötele-*

sek-e a szőlősgazdák mai lenyomorodott helyzetükben viselni a községek háztartásának terheit? Erre a célra a fedezetet más-honnan kell a kormányzatnak előteremtenie.

Ezután *Reizmann Zoltán* dr. szólalt fel, aki rámutatott arra, hogy a *tulajdonképeni ellenfél ebben a kérdésben a szesz-kartel*. A szőlősgazdák, bármily nyomorral is küzdjenek, mégsem kívánunk előnyöket a mezőgazdasági szeszgyártás kárára. *Abba azonban nem lehet belenyugodni, hogy egymillió szőlősgazdasággal foglalkozó magyar ember érdeke átrendeltessek három-négy család privilégiumának!* Emelni kell a bor beváltásának árát, rendezni a zöldhitel kérdését és rendet kell teremteni a rézgálickartel dolgai terén.

Többek felszólalása után *Nagy Béla* a zöldhitel ügyével kapcsolatban azt indítványozta, hogy a *gazdáknak nyújtandó hitelkeretből ötmillió pengőt a szőlősgazdák részére hasítsanak ki*.

Végül *Baross Endre* igazgató javaslatára az egyesületi tiszteletbeli tagjaivá választották *Bessenyei Zénót*, *Bottlik István* bárót, *Erdélyi Aladárt*, *Hunyady Ferenc* grótot, *Trády Bélát*, *Krúger Aladár* dr.-t, *Lázár Miklóst*, *Marschall Ferencet*, *Örfy Imrét*, *Petró Kálmánt*, *Sándor Istvánt*, *Sauerborn Károlyt*, *Schandl Károlyt* dr.-t és *Széchenyi Domokos* grótot.

A *borvidéki képviselők blokkja* az elmúlt héten ilést tartott, amelyen *Bessenyei Zénó* elnökölt, aki örömmel állapította meg, hogy a borvidéki képviselőknek pártkülönbség nélkül való összefogása egyrészt megnyugvást keltett a bortermelők körében, másrészt a kormánynál is eredményeket ért el. Ez az összefogás eredményezte, hogy a *bor exportját felmentették a devizabeszolgáltatás alól*, hogy a *zöldhitelek kiterjesztették a szőlősgazdákat és továbbá, hogy a földadó eltörlésével a szőlősgazdák is 1.800.000 pengő adófizetéstől mentesülnek*. Két kérdésben azonban nem sikerült még eredményt elérni, az egyik, hogy az *ipari szeszgyárak kontingense a szőlőbirtokosok javára megváltassék*, a másik pedig a *borfogyasztási adó eltörlése*. Tárgyalásokat folytatott ez ügyben a miniszterelnökkel és a pénzügyminiszterrel és megállapította, hogy a *kormány a legkomolyabban foglalkozik ennek a problémának közmeenyugvást keltő megoldásával*.

A MÁV-menetrend változásai.

A Magyar Királyi Államvasutak Igazgatóságának értesítése szerint május 2-ától kezdődően az alábbi menetrendváltozások lépnek életbe: Budapest Nyugati pályaudvar—Nyíregyháza között a Budapestről 18 órakor induló 1708. és Debrecen—Budapest Nyugati pályaudvar között a Budapestre 16 óra 15 perckor érkező 1703. számú gyorsvonatok újból forgalomba hozatnak. Az 1708. számú vonathoz *Kisújszállás*on Pusztataksony—Abádszalók felé, *Karácson* Tiszafüred felé, az 1703. számú gyorsvonathoz pedig *Kabán* Nádudvar felé a csatlakozás ismét meglesz. Az 1708. számú vonat *Albertirsán* feltételeesen meg fog állni.

Forgalomba helyezik továbbá Budapest Keleti pályaudvar—Miskolc között a Budapestről 17 óra 40 perckor induló 406. és a Budapestre 16 óra 18 perckor érkező 403. számú gyorsvonatokat is. A 406. számú gyorsvonathoz *Hatvanban* Salgótarján felől csatlakozó gyorsított személyvonat szintén forgalomba helyeztetik, melynek ellenvonata a reggeli Budapestre 11 óra 07 perckor érkező gyorsvonathoz kap csatlakozást *Hatvanban*.

Ugyancsak közlekedni fog *Miskolcra Sátoraljaújhegyig* a 406. számú gyorsvonathoz csatlakozó esti személyvonat is, amelynek ellenvonata délelőtt érkezik Miskolcra. A 406. számú gyorsvonat még *Vámosgyörkön* Gyöngyös felé, *Miskolcon* Bánréve—Ózd felé is csatlakozhat kap. A 403. számú vonathoz *Miskolcon* Hidasnémeti felől, *Füzesabonyban* pedig *Eger* felől meglesz ismét a csatlakozás.

A Budapest Keleti pályaudvarról 14 óra 15 perckor induló 1114. és a Budapestre 22 óra 26 perckor érkező 1121. számú vonatok *Budapest—Balatonfüred* között naponta fognak közlekedni.

A Budapest Keleti pályaudvarról 6 óra 50 perckor induló 402 és az az 22 óra 22 perckor érkező 401. számú sátoraljaújhegyi gyorsvonatok *Erdőbénye-fürdő* megállóhelyen feltételeesen megállnak. Ismét közlekedni fognak továbbá Budapest Keleti pályaudvar—*Gödöllő* között a Budapestről 11 óra 10 perckor induló 332 és a Budapestre 13 óra 40 perckor érkező 335. számú, Budapest Nyugati pályaudvar—*Cegléd* között a Budapestről 10 óra 30 perckor induló 742. és a Budapestre 13 óra 50 perckor érkező 745. számú, *Hatvan*—*Füzesabony* között a Hatvanból reggel induló és a Hatvanba délután érkező személyvonatok. A Hatvanról Füzesabonyig forgalomba helyezett vonattal egyidejűleg *Kápolnásnyék és Füzesabony* között megszűnik a reggeli órákban jelenleg közlekedő vonat.

Közlekedni fognak még *Kaposvár—Szigetvár—Pécs* között a Kaposvárról este induló és a Kaposvárra reggel érkező vonatok, valamint *Ukk—Tapolca* között a kora reggeli órákban közlekedő vonattal, *Hódmezővásárhely—Órosháza* között pedig vasárnap, keddén és pénteken a délelőtti órákban közlekedő vonattal.

MEZŐGAZDASÁG

Az ősszel felszántott és jól kifagyott földjeinket vetés előtt fogasoljuk meg erősen, lehetőleg grubberrel vagy extirpátorral, mert — különösen nehezebb talajokon — így kapunk jó magyagyt.

Az árpánál nagyon is érdemes jó minőségre törekedni, mert az ugynevezett sörárpa ma a legkeresettebb gabonanemű. Hogy árpánkat majd megveszik-e sörgyártásra, az a termőhely alkalmasságán kívül igen nagy mértékben függ a fajtától, a talaj helyes megmivelésétől és a betakarítás gondosságától.

A takarmányrépa-kazlakról az idő felmelegedése esetén huzzuk le a földtakaró egy részét, hogy a rakomány kiszellőzzék. Igen tanácsos ugyanezen okból a kazlak oldalán kapával csatornát nyitni. Ha romlik a répa, válogassuk át mielőbb, hogy az egész kazal el ne romoljék. Még messze van a zöldtakarmány bősége, tehát nagyon meg kell becsülni a zöldtakarmányt helyettesítő répát. Válogatás és általában a fogyasztás folyamán az egyes répákból vágjuk ki a rothadt, beteg részeket, hogy állataink a répában egészséges táplálékot kapjanak. Ajánlatos különösen a lovakkal etetett takarmányrépát előzetesen megmosni, megszabadítván azt ekképpen a sártól s a reá tapadt egyéb tisztátalanságtól.

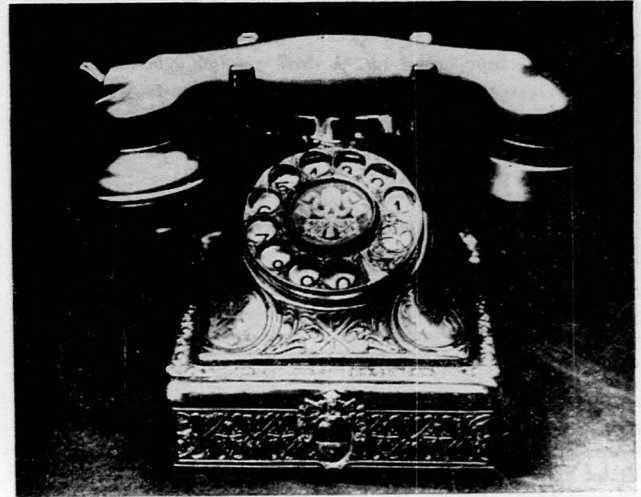
A veteményeskerthen a tavaszi ásás alkalmával felszínre kerülő pajort, drótférget, bagolypilehernyót és bábót gondosan gyűjtjük össze. Ha lehet, vegyük segítségül a baromfit is. Bocássuk rá a frissen ásott földre, hadd szedegesse fel a figyelmünket elkerülő sok kártevő rovar.

Fiasítás idején a méheknek sok vizre van szükségük. A korai kedvezőtlen időjárás igen sok vízgyűjtő méhet elpusztít. Ennek megelőzése céljából leghelyesebb a méheket a fiasítás megindulásától kezdődőleg a kaptárban itatni. Ez legegyszerűbben úgy történik, hogy a kaptár fedődészkája helyére itató-edényben helyezük el a vizet. Emellett azonban gondunk legyen, hogy a méhes előtt elhelyezett lapos itatóban is most már állandóan víz legyen.

Az őszi szántásokat boronáljuk meg, mielőtt vége van a télinek, mert így tudjuk a talajban visszatartani a nedvességet, mely a télen beléje jutott s mely majd a nyáron olyan nélkülözhetlenül szükséges lesz növényeinknek.

A növényi kártokozók elleni védőszer (Klórbarium) és csírázószerek legnagyobb része a magasabbrendű állatokra nézve is mérgező. Úgyeljünk tehát arra, hogy ezek az erősen mérgező hatású szerek ne kerüljenek háziállataink takarmányai közé. Ne tartsuk e szereket a magtárban, vagy olyan helyen, hol gyógyszereket őrizünk, hogy a végtetes összekeverésnek, vagy összecserélésnek elejét vehessük.

A zabot, minthogy jelenleg ára igen magas, csak tenyész-hímekkel és fiatal növényekkel tessük. A drága árpát tartjuk fenn fiatal malacok részére. A tengeri ára is magas, de azért táphatásához viszonyítva a legolcsóbb gabonaabrák. A kereskedelmi takarmányok közül aránylag a melassz és a takarmányliszt a legolcsóbbak. Drága a szárított cukorrépa-szelet is, de — gyök, gumó, vermelt takarmány vagy vízenyős gyári hulladék hiányában — a tehének és hizóokrok táplálásánál nélkülözhetetlen. A fehérjedus olajpogácsák vásárlásától is csak akkor tekinthetünk el, ha borsóval, lóbabbal vagy más hüvelyes maggal rendelkezünk.

Remekművi arany asztali telefon, melyet az olasz Marconi-társaság ajándékozott a pápának.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

A szikjavító akció.

A szikjavító akciót szűkebb keretek között az idén is folytatja a földmivelési kormány. A minisztérium a javításhoz szükséges *mécskőport* az igénybevevők birtokához legközelebb eső vasuti állomásra, vagy külön kérelem esetén a vasuti nyílt pályának arra a szerelvényére szállíttatja, amely földjéhez legközelebb esik. *A gazdát holdanként összesen 40 pengő, az összes költségek negyedrésze terheli.* A talajjavítási akcióban való részvételre a gazdáknak május elséjéig kell jelentkezniük a községek előjáróságánál. Az állami szikjavító akció során megjavított földadóját az állam tizenöt éven belül nem emeli fel.

600.000 kézi napszám áll a tavasz folyamán rendelkezésre.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara arra kérte a földművelésügyi és kereskedelemügyi minisztereket, hogy a tavasz folyamán is gondoskodjanak közmunkaalkalmakról, hogy a mezőgazdaságban nem alkalmazott mezőgazdasági munkások némi keresetben jussanak. A kereskedelemügyi miniszter közölte a Kamarával, hogy *utépítési munkálatokat, az elmúlt évről elmaradt állami közuti építési munkákat, valamint az egyes községek közötti összekötő utak építését is folytatják.* Ezenkívül előreláthatólag még folyamatban maradnak a már megkezdett *utépítési inségmunkák* is. Ezek a munkálatok összesen mintegy 600.000 kézi napszámot jelentenek.

Hivatalos vetésjelentés.

A repce a téli fagyoktól sokat szenvedett, a vetések általában gyenge fejlődésűek és ritkák. Az őszi buza az erős és általában hótakaró nélküli telet elég jól állta ki. A korai vetések szépen fejlődnek és jól bokrosodnak, a későiek kissé visszamaradtak és ritkák. *Tavaszi búzát* a késői kivitavasodás miatt nagyon keveset vetettek. Az elvetett most kel. Az őszi rozs általában jól telet, a korai vetések jól bokrosodnak és erősen fejlődnek. *Tavaszi rozsot* szintén keveset vetettek. Az őszi árpa vetésekben a téli fagyok számottevő károkat okoztak. *Tavaszi árpa és zab* vetése még folyamatban van. A tengeri talajlékészítési munkálatai folyamatban vannak. A burgonyát iltetik, a cukorrépa és takarmányrépa most vetik. A kerti vetemények vetése és a palánták kiültetése folyik. A mesterséges takarmányokat most vetik. A múlt évi lucernák és lóherék sokat szenvedtek a téli fagyoktól. A rétek fűnövése megindult, a mélyben fekvő rétek sok helyen víz alatt állanak. A legelő sarjad.

Gyűjtsünk
előfizetőket
a
VASÁRNAP
számára!

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszálok

marokrakó és kéveköti aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecskavágók, répavágók, daráló,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhető be legjutányosabban.

A növényvédelmi szerek ára.

Az Árelemző Bizottság legutóbb megállapította, hogy a hazai gyárak a növényvédelmi szerek árát a folyó évben 10—28 százalékkal mérsékeltek. A gyümölcsfakarbolineum-félék, a dendrin és enda, az aneodendrin, novenda és bordolineum, mind lényegesen az önköltségi áron alul kerültek forgalomba már az 1931. év folyamán is.

Szövetkezeti munkaprogramm.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége munkaprogrammot dolgozott ki a mezőgazdasági termelésnek szövetkezeti uton leendő értékesítésére és e célból a termelés megfelelő átszervezésére. A program szerint a következő kérdések várnak megoldásra: 1. A piacok igényeihez alkalmazkodó *egységes minőségi termelés* megvalósítása. 2. A közvélemény támogatása a szövetkezeti gondolat részére. 3. Az államnak a termelés átszervezésére irányuló tevékenységébe a gazdaszövetkezeteknek és a többi gazdatiszadalmi szervezeteknek olyan bevonása, hogy az állami működést e téren mielőbb a gazdák autonóm (önálló) tevékenysége válthassa fel. 4. A termelés terén a mezőgazdasági érdekképviseleteknek az állammal párhuzamos működése. 5. *Olyan mértékű állami tőke a szövetkezetek számára*, hogy azok teljesen függetlenek lehessenek. 6. A közigazgatás, a vidéki intelligencia szövetkezeti oktatása. 7. Megbízható hírszolgálat, alapos, minden részletre kiterjedő piackutatás. 8. Propaganda, szabadoktatás, ez utóbbi különösen a hadsereg és a levante-alakulatok körében. 9. A külföldön bevált szervezési elvek fokozatos megvalósítása. 10. A fejlődésnek új ágazatok kiépítése helyett a már ismert területeken való továbbfejlesztése. 11. Sürgős intézkedések a tejtermékek, tojás, baromfi, vágóállat, gyümölcs és zöldségfélék, bor, méz hüvelyesek, vető- és olajosmagvak szövetkezeti értékesítésének kiterjesztése érdekében.

Csák Károly országgyűlési képviselő halála. A magyar politikai életnek rokonszenves tagja költözött el az élők sorából Csák Károly dr. országgyűlési képviselő személyében. Az *alsóoldvai* választókerületet képviselte már a mult ciklusban Csák Károly, aki már annakidején szívbajával küzdöve vett részt a parlamenti harcokban. Különösen nagy szerepe volt a *közigazgatási reform* megalkotásánál és erős munkát fejtett ki mint a *karteljavaslat előadója*. Egyébként nem volt közigazgatási kérdés, amelyhez Csák Károly hozzá ne szolt volna. Csák Károly már a mult nyár óta csodálatos biztonsággal érezte halálának közeledését és három-négy hónapja már a parlament tanácskozásain sem vett részt. A mult héten *Zalaegerszegről Balatonfüredre* utazott gyógyulást keresni, azonban a szívrohamok már egymást követték nála. Halála előtt egy nappal azután komolyan és elhatározottan felkészült a halálra. Végrendelkezett és éjszaka két óraker csendes elhunyt. Holttestét Zalaegerszegrre vitték és ott is temették el nagy és bensőséges részvét mellett.

Faluszövetségi szervezkedés Mádón. Április hó 6-án alakult meg Mádón, Tokajhegylájának a régi községében a Faluszövetség fiókja. Az alakuló ülésen, mintegy száztágu közönségben kívül megjelent Lázár Miklós, a község országgyűlési képviselője és a község értelmiségének színe-java. Kerekes József uradalmi intéző, az alakulás egyik szervezője, tartotta a bevezető beszédet, majd Lázár Miklós országgyűlési képviselő intézett lelkes beszédet a község polgárságához. Ezután a Faluszövetség képviseletében kiküldött Kerék Mihály dr. ismertette a faluszövetségi szervezkedés célját és jelentőségét, majd a faluszövetségi fiók formálisan is megalakult. Elnökéül egyhangulag Kósa Szabó Pál ref. lelkesítő választották meg, aki szavaiban összetartásra és közös munkára hívta fel a közönséget. Az új egyesület diszelnöke Lázár Miklós képviselő lett, ügyvezető alelnöke Kerekes József intéző, alelnökök Rácz Sándor és G. Kocsis Mihály, titkár Gyöngyössy Gáspár. A faluszövetségi fiók azonnal megkezdte működését, amelynek első állomása a helybeli borkrisis enyhítésére irányuló kísérlet lesz. Erre nézve az egyesület vezetői *máris komoly sikerrel biztató lépéseket tettek*, amely magmértékben járult hozzá az új alakulással szemben megnyilvánuló érdeklődéshez.

Nem hívlak én vissza...

*Nem hívlak én vissza, nem sirok utánad,
Nem irigylem sorsod, ha gyötör a bánat.
Csalfa volt a szíved, hamis volt a lelked,
Majd megtudod egyszer, ki voltam tenéked.*

*Egyszer valamikor, ha kivisznek engem,
Ha majd nyugvóra tér az én beteg lelkem,
Borulj a síromra, hullass egy-két könnyet:
Megbocsátja Isten, a te hűtlenséged.*

Irta: NÉMETH LAJOS.

Háztartási tanfolyam Celldömölkön és Szentesen. Április hó 10-én ünnepélyes keretek között tartották meg *Celldömölkön* a február hó 22-én kezdődött *háztartási tanfolyam* záróvizsgáját. A vizsgán a földmívelésügyi miniszter képviseletében vitéz Kolgyáry László dr. miniszteri segédtitkár jelent meg. A helybeli előkelőségek közül jelen voltak még Jándi Bernardián dr. bencésapát, Horváth Károly dr. perjel és Pintér József dr. községi főjegyző, továbbá Kovács Sándor gazdasági felügyelő. A szépen sikerült vizsgán a tanulók alapos készségről tettek tanúságot s a vizsgával egybekötött kiállításon pedig bemutatták pompás háztartási készítményeiket és kézimunkájukat. A tanfolyam vezetője Ratsék Franciska gazdasági tanárnő volt, aki Szilárd Mária segédtanárnővel együtt oktatta a növendékeket. — Szentesen április hó 18-án nyílt meg a *háztartási tanfolyam*, amelynek megszervezésében Farkas Béla dr. főispán vezetésével a szentesi Mansz ötos-bizottsága és Zilahi-Kiss Tibor gazdasági főfelügyelő vett részt.

Kommunista szervezkedés a Jászszágban. A jász-árokszállási csendőrség nagyszabású kommunista szervezkedést leplezett le. Letartóztatták a szervezkedés vezetőjét, Gál Jánost, továbbá Nagy Lajos, Szabó Ignác, Dözsér József, Kókai István, Farkas Lajos, Tőreki Emánuel, Palóczi János jászárokszállási, Szőke János, Magda Károly ficneki, Kókai József, Kókai István jászszentandrászi lakosokat. A szervezkedés Szolnok megye északi és Heves megye déli részeiben folyt. Május elsején minden községben vörös zászlót akartak a templomtoronyra tűzni.

Meghalt Podmaniczky Endre báró. Podmaniczky Endre báró, volt országgyűlési képviselő április hó 17-én, hetvennégy éves korában Tompán elhunyt. Temetése április hó 19-én volt Kelebián, a kegyuri templomból.

Opler Edgár osztrák állampolgárt letartóztatták munkabértartozás miatt. A budapesti főkapitányság bünyügyi osztályán április hó 23-án család gyanuja miatt előzetes letartóztatásba helyezték Opler Edgár osztrák állampolgárt. A letartóztatás hátterében egy nagyszabású vagyon összeomlása körül keletkezett bonyodalom áll. Szabó Pál dr. kecskeméti ügyvéd és Ulain Ferenc dr. ügyvéd, országgyűlési képviselő *458 mezőkövesdi és lajosmizsei földmunkás nevében bünyvadi feljelentést tett az ügyészségen Opler Edgar ellen.* A panasz szerint Opler, akinek nagy szőlőbirtoka van Kecskemét mellett, 258 mezőkövesdi és 200 lajosmizsei szőlőmunkást fogadott még 1929-ben, *de a szüret után adós maradt nekik 72.000 pengő munkabérral.* A munkások azóta kormánysegítséggel hozzájutottak a követelés feléhez, de a többivel Opler még ma is tartozik nekik. Panaszukban azt mondják, hogy *Opler a szüret után eladta a termést, kivonta a vagyont és ők máig sem tudnak hozzájutni a pénzükhöz, mert Opler közben kényzseregyességbe, illetve csödbe került.* Opler Edgár néhány nappal ezelőtt Bécsből Budapestre érkezett és a szőlőmunkások panasza ügyében megkezdtek kihallgatását a rendőrségen. A kihallgatás befejezése után a királyi ügyészség utasítására előzetes letartóztatásba helyezték azzal a megokolással, hogy *külföldi állampolgár, alaposan gyanúsítható azzal, hogy a panasz helytálló és esetleg szokásétől kell tartani.*

Meghalt Piffli bécsi hercegek. Piffli Frigyes dr. bíboros, bécsi hercegek április hó 21-ére virradó éjszaka tüdőgyulladásban meghalt. Az elhunyt főpásztor 1864-ben született, mint egy könyvkötőmester nyolcadik gyermeke. Eleinte könyvkötőnek szánták, de rendkívüli tehetséget árult el és hamarosan elvégezte iskoláit, majd pedig az Ágostonrendi szerzetesek közé lépett. Néhai I. Ferenc József 1913-ban nevezte ki Bécs érsekévé, míg X. Pius pápa 1914-ben bíborosi rangra emelte. Az egyházfejedelem 1901-től egész 1907-ig a rend magyarországi birtokainak kezelője volt és sokszor járt Magyarországon. Az elhunyt érsek holttestét április hó 26-án a bécsi Szent István-templomból a kranichbergi temetőbe szállították. Piffli bíboros temetésén megjelent *Serédi* Jusztinián dr. hercegprímás is.

Kovács János fegyőr lett az új hóhér. Annak idején megírtuk, hogy *Kozarek* Antal állami bakó elhunytával az igazságügyminisztérium pályázatot hirdetett az ítéletvégrehajtói állás betöltésére. A pályázat folyamán százharminc kérelem érkezett be a minisztériumhoz. A pályázók közül *Zsitvay* Tibor igazságügyminiszter a budapesti királyi főügyész javaslatára *Kovács* János gyűjtőfogházbeli fegyőrt nevezte ki bakóvá. Az új bakó negyvenegy éves és 1923 óta teljesít szolgálatot a gyűjtőfogházban, azelőtt gazdálkodott, földjét azonban eladta és állami szolgálatba lépett. Kovács április hó 23-án letette a hivatali esküt.

„Aki nem utazhat fürdőbe, egy oldó és levezető ásványvizivókurára, használja az Igmándi kurát otthon, amely minden évszakban jelentős sikerrel pótolja a költséges fürdőző kurát.”

Tizenötezer kilométer lóháton. Érdekes lovasvendég érkezett április hó 22-én, este 10 órakor *Budapestre* a Nemzeti Lovardába. Linde *Klinckowström* báróné neve egész Európában ismert, mert ő tartja a távlovaglás világrekordját. *Castor* nevű, 13 éves, fakó lovával 1926-ban 29 nap alatt Stockholmból Párisba lovagolt. 1927 tavaszán Stockholmból Berlinen és Nürnbergben, Münchenben, a Brenner-hágón és Firenzén keresztül Rómába lovagolt, ahol a telet töltötte. 1929-ben Umbrián keresztül végiglovagolta Olaszország keleti részét, majd Udinén és Tarvison át Bécsbe, Prágába, Berlinbe s innen ismét Stockholmba ment. 1930-ban Stockholmból Bruzsellesbe lovagolt. 1931 novemberben Párison át Lyonba és onnan Turinba, majd Astin, Alexandrián, Brescián, Triestben és a Brenner-szoroson át Innsbruckba lovagolt, ahonnan hosszabb pihenés után ismét Olaszországba ment. Pármában ajándékba kapott egy *Indostan* nevű lovat, mely mint kísérő ló, vezeték nélkül megy a báróné *Castor* lova után, hátán az utipodgyásszal. *A világhírű tárlovagló báróné, aki eddig 15.000 kilométert tett meg, öt napig maradt Budapesten és innen Varsóba lovagolt.* Mindkét lova kitűnő kondícióban van.

Ottó királyfit megoperálták. Ottó királyfit április hó 17-én *Huberér* kölni sebésztanár vakbélgyulladásban megoperálta. A műtét jól sikerült és a királyfi az operáció után jól érzi magát. Az orvosok kedvezően nyilatkoznak a királyfi állapotáról. A beteg királyfi ápolásához magyar ápolónőt vettek fel.

Pártoskodó bíró a magyar-osztrák mérkőzésen. Április hó 24-én játszotta le a magyar csapat Bécsben a hetvenedik magyar-osztrák labdarúgómérkőzést, amit hatvan ezer ember nézett végig. A mindvégig izgalmas mérkőzést a német bíró pártoskodása miatt 8:2 arányban megnyerte az osztrák csapat. A pártoskodó német bíró a játék folyamán két magyar labdarúgót kiállított az csapatból, úgy, hogy a magyarok kilencfőnyi csapata mérkőzött a tizenegy főből álló osztrák csapattal, aminek az eredménye volt a szomorú vereség. Összel az osztrákok jönnek Budapestre, reméljük, visszakapják a kölcsönt — kétszeresen.

Szenvedő nőknél a természetes „*Ferenc József*” keserűviz könnyű, erőlködés nélkül való bélkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a *Ferenc József* víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A *Ferenc József* keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fliszterüzletekben kapható.

Dal.

*Buza között piroslik a pipacs,
A szeretőm engemet már itt hagy.
Ne menj babám, ne menj más határra.
Nem találsz te sehol ilyen lányra.*

— *Itt maradjék, sehová se mennék:
Barna leány, ha az enyém lennél.
Apád, anyád más legényhez adnak:
Elbujdosok, örökre itt hagylak.*

Irtó: *FURKA ANDRÁS.*

Egy évi börtönre ítélték Bartos János volt képviselőt. *Bartos* János volt országgyűlési képviselő és főispán ellen többek feljelentése alapján csalás és sikkasztás címén a közelmúltban eljárás indult. *Bartos* ellen az volt a vád, hogy magas összeköttetéseiire való hivatkozással a feljelentőtől pénzt fogadott el, aminek ellenében megígérte, hogy bérautó engedélyt, italmérési engedélyt, továbbá gazdasági főtanácsosi címet szerez. *Bartos* az összegek elfogadása után nem tartotta meg ígéretét, mire a panaszosok ellene fordultak és feljelentették. A budapesti büntetőbíróválasztó a napokban tárgyalta a volt képviselő bűnügyét. A törvényszék többnapos tárgyalás után bebizonyítottak vette a vádakot és *Bartos* Jánost hatrendbeli csalás és sikkasztás büntette miatt *egy évi börtönre ítélte.* A bíróság az ítélethozatal alkalmából súlyosító körülménynek vette, hogy *Bartos* a csalásokat mint képviselő követte el. Az ítélet ellen a volt képviselő fellebbezéssel élt.

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Mi volt a buza ára 1930 október hó 1-én, 1931 április hó 1-én és 1931 október hó 1-én? (Hü előfizető N.)* —

Felelet: 1930 október hó 1-én a tiszai 77 kg-os buza ára 15.10—15.85 P volt métermázsánként. 1931 április hó 1-én 15.60—15.70 és 1931 év október hó 2-án (mivel elsőjén nem volt tőzsde) 8.45—8.65 P volt a tiszai 77 kg-os buza ára métermázsánként.

Kérdés: 1. *Hol jelentkezem, hogy felvegyenek a pénzügyőrséghez?* 2. *Van-e kalauzfelvétel a villamosjárásához, vagy az autóbussz-üzemhez? (Sz. G., Karos.)* — **Felelet:** Irjon a m. kir. pénzügyőrség budapesti parancsnokságához, Budapest, VIII., Flúmfő-ut 10. sz. 2. Jelenleg egyikhez sincsen felvétel.

Kérdés: *Hol van a sokgyermekes anyákat jutalmazó bizottság? (F. A., Szentantalfa.)* — **Felelet:** A sokgyermekes magyar anyák megjutalmazására alakult bizottság elnöke: P. Szederkényi Anna, Budapest, II., Lövház-utca 13. A jutalmakat Szent István király napján osztják ki a sokgyermekes anyák között.

Kérdés: *Jó-e bemészeln a gyümölcsfát? (P. A., Nyögér.)* — **Felelet:** Felesleges, mert a mézsek a fatörzsön nincsen rovarölő hatása. A fákon élősködő rovarokat úgy pusztítjuk el, ha a fákat télen gyümölcsfa-karbolineum tizenöt százalékos oldatával meglocsoljuk.

Kérdés: *Gazdasági munkát keresek, hogyan forduljak a munkaközvetítő irodához? (A. I., Pinechely.)* — **Felelet:** Irjon egy levelezőlapot az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodához (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. Földművelésügyi minisztérium) és jelentse be, hogy milyen munkát keres. A bejelentés díjtalan.

Kérdés: *Melyik jobb tojó tyúk, a vörös izlandi, vagy pedig a leghorn? (N. A., Szabadhidvég.)* — **Felelet:** Az amerikai leghorn egyike a legjobb tojó tyúkoknak. Kiseb a vörös izlandinál. Gyorsan fejlődik és évente 150—180 tojást ad. Kevesebb a husa, mint az izlandinak, de kevesebb takarmányt is fogyaszt.

Kérdés: *Hol van a budapesti vásárcsarnokok igazgató-sága? (V. I., Szentcs.)* — **Felelet:** Budapest Székesfőváros Vásárainak és Vásárcsarnokainak Igazgatósága, Budapest, I., Várház-körút 2. szám alatt van.

Kérdés: *Kéllámpás rádiókon többször áthallatszik a budapesti állomás adata. Hogyan lehetne az áthallást kiküszöbölni? (B. I. M., Bodony.)* — **Felelet:** Zavarzűrőnek szereljen a készülék és az antenna közé egy ötdekkás, fél milliméteres drót-keretet, vagy pedig egy közönséges forgókondenzátort. Ha így sem szűri ki tisztán, úgy a tekercs után iktasson be egy kondenzátort.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

7

IRTA: FÖLDES GÉZA

Rákinak ez a dal nagyon megtetszett. Kedves és szép a dallama s a szövegének nyelvét is kellemesen hangzónak találta.

— Ezt el tudnátok-e magyarul is énekelni?

— Hogyne tudnók, drága szép kisasszonyka. No, Koki, fogjunk is hozzá!

*Vigan repül a cinege,
Nem bántja a tél hidege.
Nem bántja a hideg szél,
Egyre vigan döngicsél.
Olyan ő mint a cigány,
Bánattal van egy tanyán.
Alszik, eszik, iszik, táncol,
Mégis mindig vigan dalol.*

— Hát egy másikat énekelnétek-e?

S a cigánypár menten bele is kezdett egy másikba. Ezt is cigány szöveggel énekeltek, de amikor elvégezték, parancs nélkül is rákezdtek a magyar szöveggel:

*O nar cinger lulugya,
O na cinger lulugya,
„Dšivav csak andro nyilaj,
Niko tatjarel níkaj,
Szom ajszo románi csaj!“*

Magyarul:

*Ne tépd szét a virágot,
Inkább hallgasd, mit suttog:
„Csak egy nyár az életem,
Elhervaszt a szerelem,
Cigányleány a nevem“.*

Ráki papírt, tollat vett elő és leült az asztal mellé. Odaintette az asszonyt.

— Most mondd el ezeket cigányul, hogy én pontosan irhassam le.

A cigányné diktált, Ráki írta s néhány perc alatt készen volt a leírással. Nyomban leírta a fordítást is.

Ráki a zsebébe nyult s egy marék pénzt adott a művészeknek. Aztán kiküldötte őket a konyhába és a szakácsnéval jól megebédeltette.

Ráki a tornácra maradt s az íráson csendesen elmerülve, dudolhatta:

*Csak egy nyár az életem,
Elhervaszt a szerelem,
Cigányleány a nevem . . .*

A cigányok jól megebédeltek. A szakácsné még borral is megtraktálta őket.

Ebéd végeztével visszatértek a tornácra, hogy a jó ebédet megköszönjék és elbucuzzanak. Ráki azonban erről hallani sem akart. Ő még több dalt elénekeltetett és valamennyit le is írta. Aztán újra, meg újra elénekellette, hogy ő is megtanulhassa.

Mikor már ő is tudta, bevitte a cigányait a szalonba és ott a zongora mellett most ő énekelte el nekik. A cigányné csodálattal kiáltott fel:

— Ezt még mi sem tudjuk ilyen szépen!

Estére járt már az idő, mikor Ráki a dalosokat utjokra bocsátotta. Csomád ur is éppen ekkor érkezett haza. Ráki teljes erővel nyomta le a fotelba.

— Ide hallgass, édesapám, mit tanultam én ma!

És azt a temérdek cigánynótát, amit ma Ráki leirt, Csomád urnak végig kellett mind hallgatni cigányul is, magyarul is. Persze, hogy Csomád urnak is nagyon tetszettek.

Aztán Ráki fellelkesülve kiáltott fel:

— Apám, én ennek a népnek a nyelvét is megtanulom!

— S aztán kivel akarsz ezen a nyelven beszélni?

— A cigányokkal.

— Ugyan, mit tudhatsz velük beszélni?

— Én ennek a segítségével egy szegény elhagyott népnek akarok a lelkébe tekinteni.

— És mit érsz ezzel?

— Sokat, nagyon sokat. Ahol így szétszórtan és ennyi a kincs, mennyi lehet ott a lelkek mélyén? Ezt a kincset napfényre kell hozni. Ezzel — úgy érzem — tartozom a zene istenének.

Aztán vig énekszóval elrohant és énekétől csendgett az egész ház:

*Jó az Isten, mindig jót ád,
Szereti a cigány dolgát.
Szegény cigány ha megvénül
S ha már többet nem hegedül:
Koldusbot és egy tarisznya
Elviszi a másvilágra!*

V.

Cigányvilág Csomádon.

Mióta Ráki a cigányokat megismerte, teljes erővel fogott a cigánynyelv megtanulásához. Ő különben is ugynevezett nyelvzseni volt, tehát a tanulás nem is ment olyan nehezen. De máskülönben is ha az ember valamiért lelkesedik, még a lehetetlent is lehetővé tudja tenni.

Első dolga volt, hogy jó cigánynyelvtant kerítsen. Ez sem volt nehéz. József főhercegünk is ekkor vette a cigányokat pártfogásába. Mindenáron le akarta őket telepíteni s hogy ez a munkája könnyebben mehessen és hogy a cigányok bizalmába juthasson, ő is a nyelvüket tanulta meg.

A főherceg előbb a szókincset gyűjtötte össze. Mikor ez együtt volt, a nyelv törvényeit kutatta és nyomban megszerkesztette a cigánynyelvtant.

Ennek a segítségével Ráki néhány hónap alatt már jól tudott cigányul. Ahány sátoroscigány Csomádon megfordult, azokkal ő mind szóba állott. Ezek csak ámultak, bámultak, hogy velük egy ilyen uri kisasszony az anyanyelvükön beszélget.

(Folytatjuk.)

dául novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Búza májusra 12.33—12.34, júniusra 12.81—12.82; rozs májusra 15.08—15.10, júniusra 15.00; tegei májusra 16.60—16.62, júliusra 15.80—15.82 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határzsidipiac gabonaárát boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. jelentése.) Az időjárás még folyton hűvös, a vetés nem folyik oly lázas sietséggel, mint más éveken, az előrehaladott idény dacára rendelések még kielégítő számban érkeznek. Lucernamagnak aránylag jó kereslete van, ellenben a lóheremag iránti érdeklődés megcsappant. A kereslet előterében legelő, kaszálók és pázsit létesítésére való fümagok és fűmagkeverékek állanak, ugyanez a helyzet szudánfüagnál. Takarmány-répavag: a beérkező rendelések túlnyomólag megbízható beföldi áruva vonatkoznak. A Budapesti Áru- és Értéktörzsde hivatalos jegyzései 100 kilonként, nyersáruért, budapesti paritásban: repce 25—25.50, vörös köles 15—16.50, köles egyéb 13—14.50, lucerna 80—90, lóhere 120—130, tavaszi bukkony 24—26, napraforgó fehér 23—24, kék mák 84—86, csillagfűrt 15.50—16.50, Viktória-borsó 24—28, zöld borsó (Express) 22—25.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—50, duplanullás finom tészta-liszt 40—44, nullás 40—44, kettes főzőliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmányipiac. Árpakorpa 14.50, borsóhó 14, borsókorpa 14, buzakonkoly 13.50, konkolydara 14.25—14.50, lenmagpogácsa 22, napraforgópogácsa 18, repcepogácsa 11.50, rozskonkoly 13.50, rozskorpa 14.50, rozsoesu 12.50, rozstakarmányliszt 17.25, szójabab-pogácsaliszt nagyban 26, szójabab-pogácsaliszt kicsiben 30, tökmagpogácsa 23 pengő métermázsánként.

Burgonya. Az árak készpénzben, aranypengő értékben, 100 kg-ként, budapesti paritásban értendők és magyar átlagminőségű, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Wohltmann, étkezésre 6.80—7.20, Wohltmann ipar 15—5.25, Krüger étkezésre 7—7.40, Ella, étkezésre 8.75—9.25, Nyári róza, étkezésre 13.50—14, őszi róza, étkezésre 10—10.50 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 11.50—12, másodikrendű 10—11, harmadrendű, csomagolásra 6.50—9.60, lucernaszéna 11—13.50, alomszalma elsőrendű 5—6 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaré szalma átlagárban 20—22, belés szalma átlagárban 8 pengő métermázsánként.

Borjuvásár. Elsőrendű élő beföldi szopós borju 58—72, kivételesen 78 fillérg, másodikrendű 50—56, harmadrendű 44—48 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kispogás ürök, páronként 100 kg, vagy ezen felüli szuliban 44—50 fillér, prima hízott bárányok, páronként 80 kg körüli szuliban 44—50 fillér kg-ként, valamennyi gazdaságban etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg szulylevonással.

Tenyészmarhák és járosökrök. Elsőrendű beföldi járosökör (tarka) 54—58, elsőrendű beföldi járosökör (fehér) 54—58, 1½—2 éves üszök 50—52, 1½ éves tinók 50—52, fiatal, friss fejőstehén 75—85 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhávársár. Ökör legjobb minőségű 56—60, közép 36—50, hika legjobb nincs, közép 46—44, tehén legjobb 57—60, közép 36—53, gyenge 28—33, bivaly 20, növendék 33—44, eszontozni való 16—26 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Kőnyű 64—72, középminőségű 74—82, nehéz 80—82, keresztelt 86—88 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Gyapju. A gyapjúipiacon az elmúlt héten további áresökkenés volt észlelhető és ennek következtében csak igen mérsékelt forgalom alakult ki. Középes minőségű A—A/A fésűsnyápujért vidékek szerint 85—1.05 pengőt fizettek, hasonló minőségű jobb uradalmi áru 1.10—1.15 pengős, legjobb minőségű pedig 1.20 pengős ár mellett talált vevőre, szövét- és posztógyapju iránt még mindig csak szórványosan mutatkozik érdeklődés.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Rostélyos, vastaghátszín, felső, fehércsénye, hosszú, gombolyú felső 120—200, fartó, lapocka, puhahátzsin 120—200, szegye, dagadó 110, gulyásnak való 50—150 fillér kilogrammonként. — **Borjúhus:** Felszeletelt comb 200—280, sütnivaló 120—240, pörköltnek való 80—140 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhus:** Juhcomb 140—180, gerinc, lapocka 100—140, pörköltnek való 80—120, bárányhus hátulja 110—180, eleje 100—140 fillér kilogrammonként. — **Sertésrus:** Friss tarja 160—240, friss comb, tarja, lapocka 160—168, friss oldalas 110—160, vese-vélével, füstölt sertésrus, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 180—240, olvasztani való szalonna 116—136, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 150—180, hárj 126—140, zsíros tepertő 160—180, helybeli sertészsír 132—140 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Étv állatok a nyílt piacokon: Tyuk 200—400, csirke 200—300, fiatal ujdonság 150—200 fillér darabonként. — **Levő állatok:** Tyuk 150—200, csirke 200—320, hízott ruca 180—210, lud hízott 180—210, pulyka hízott 100—220, sovány 160, ludmáj 500—1100 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 6—8, főzőtojás 5—6 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvascomb 200—250, gerinc 450—500, lapocka 140—180, többi része 60—100, őzgerinc 400—500, comb 300,

többi része 50, vaddisznó gerinc 200—270, comb 200—250, többi része 50—160 fillér kilogrammonként.

Hal. Étv állatok a nyílt piacokon: Haresa 300—450, csuka 180—360, ponty 120—220, kárász 120—160, compó 180—220 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 18—40 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 32, lefőzőt 12, aludttej 100, tejszín 200—260, tejföl 120—200, centrifugált teavaj főmben 400—440, 10 dekás csomagolásban 440—500, főzővaj 340—400, szedett vidéki 320—360, kehénturó 80—100, sovány kehénturó 40—70, juhturó 200—280, keverturó 140—200, juhsajt 220—260, sajt ementáli hazai 266—440, trappista hazai 160—180 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzélék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 32—80, borsó, hántolt, feles 46—80, bab, fehér, aprószemű 24—32, nagyszemű 44—120, szines 34—48, finom árpakása 70—100, durva 48—68, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa karotta 20—60, sárgarépa 14—24 fillér kg-ként, zeller zöldjével, ujdonság darabja —, zeller kilogrammja 50—70, petrezselyem kilogrammonként 16—26, kalarábé ujdonság darabja 30—70, kevert zöldség 24—30, kartól 100—240, vörshagyma makói 54—60, közönséges 48—60, fokhagyma 40—80, cékla 16—26, fejeskáposzta hazai 20—32, savanyított káposzta 28—36, kelkáposzta 26—54, vöröskáposzta hazai 20—34, fejessláta hazai 10—40, torna hazai 60—180, őszi róza 18—22, nyári róza 22—26, Ella 14—18, közönséges 12—14, kifli 24—34, tömör csiperkegomba 340—500, szárított gomba 1600—2000 fillér kilogrammonként, fekete retek 16—40, hónaposretek 20—55, ugorka ujdonság 500—600, ceetes 100—140, vizes 60—80, savanyított zöldpaprika 100—140, paradicsom konzerv 80—100, spargya ujdonság 400—600, sóska 80—300, paraj 16—36 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Alma nemes 110—240, közönséges 70—110, körte nemes 100—240, szilva 120—160, gyümölcsiz 140—320, héjazott mogyoró 400—480, mandula 440—650, keményhéjú dió 80—100, dióbél 240—320 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. Paprika nemes 320—360, féledes 280—320, róza 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 100—160, kék mák 96—110, méz pergetett 128—160, házi színszappan 120—160, közönséges 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kg-ként Szegeden: Édesnemes paprika 1.10—1.60, féledes paprika 80—90, rózapaprika 55—65, másodikrendű paprika 40—50, harmadrendű paprika 25—30, esőves füzérpaprika füzőrenként 1.50—2.00 fillér. Kalocsán: Édesnemes paprika 1.10—1.45, róza-paprika 60—90, másodikrendű paprika 30—50, harmadrendű paprika 15—25, füzéres esőves paprika 35—50 fillér kilogrammonként.

Szesz és szesz italok. E héten a forgalom az összes szesz-kategóriákban változatlan volt és az árak a legutóbbi jegyzés szerint zárultak. A detailforgalomban *finomított szesz* esendes forgalom mellett változatlanul, *denaturált szesz* változatlanul 5 barell vételénél 73 és fél pengő, 1 barell vételénél 77 és fél pengő kelt el készpénzfizetés mellett. **Gyümölcspálinka:** Csendes forgalom mellett törkölyszesz változatlan árukon, szilviorium (nyári áru) 3.60—3.70 pengőn, kék áru 4.20—4.30 pengőn, seprőpálinka 3.40—3.50 pengőn kelt el 10.000 literfokonként, készpénzfizetés mellett. **Borpárlat:** A beföldi rendeltetési borhoz szükséges magasfokú borpárlat alapára absz. hl-ként 220 pengő.

Papiac. *Fenyőfában* nagybott árcsökkenésre alig van kilátás, mert az erdélyi, osztrák és jugoszláv fenyőfatermelők áraikat már annyira leszállították, hogy további ármérséklés nem valószínű. — *Lombfában* alig jönnek létre üzletkötések, mert a fogyasztás rendkívül szűk keret között mozog. — *Tuzifában* is megcsappant a kereslet, a külföldi áru versenye lehetetlenné teszi a hazai tüzifa értékesítését. Import tölgy- és cserhasáb 250—255, bukkhasáb 315—329, beföldi egyéves bükk 310—320, friss bükk 245—260, száraz tölgy- és cserhasáb 245—255, friss cserhasáb 210—220, ákácásáb 240—245, ákácborong 210—215, friss hántolt fa 250—260 pengő budapesti paritásban.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi április 25-én. Az első szám azt az összeget, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 210 (21.60); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.31 (2.32); német márka 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* Cseh korona 16.96 (17.06); szerb dinár 9.87 (9.99); francia frank 22.30 (22.50); oláh lei 3.46 (3.56); olasz lira 29.22 (29.52) fillér darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti ango

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányú kerékpárhoz nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —